

Πληροφορίες για τους χρήστες

Το Μίνι-Σύστημα Ταξινόμησης της Ικανότητας Χειρισμού Αντικειμένων (Μίνι-MACS) είναι ένα σύστημα ταξινόμησης που περιγράφει τον τρόπο που τα νήπια με εγκεφαλική παράλυση (Ε.Π.), ηλικίας 1-4 ετών, χρησιμοποιούν τα χέρια τους όταν χειρίζονται αντικείμενα σε καθημερινές δραστηριότητες. Η ικανότητα κατατάσσεται σε πέντε επίπεδα με βάση την αυτοϊκανότητα των νηπίων και την ανάγκη τους για υποβοήθηση ή προσαρμογή κατά το χειρισμό αντικειμένων. Το παρόν έντυπο, επίσης, περιγράφει τις διαφορές μεταξύ των παρακείμενων επιπέδων ώστε να προσδιοριστεί πιο εύκολα το καταλληλότερο επίπεδο. Το Μίνι-MACS αποτελεί μια λειτουργική περιγραφή που μπορεί να χρησιμοποιηθεί συμπληρωματικά στην πιθανή διάγνωση της Ε.Π. και των υποτύπων της.

Η περιγραφή αφορά στον τρόπο που χειρίζονται τα νήπια αντικείμενα αντίστοιχα της ηλικίας τους. Τα αντικείμενα, στα οποία γίνεται αναφορά, είναι αυτά που βρίσκονται συνήθως στο περιβάλλον των νηπίων και χρησιμοποιούνται κατά την εκτέλεση δραστηριοτήτων, όπως το παιχνίδι, η ζωγραφική, η σίτιση ή η ένδυση. Ο τρόπος που χειρίζονται τα νήπια τα παιχνίδια παρέχει συχνά μια καλή εικόνα της ικανότητας χειρισμού αντικειμένων. Προφανώς, ένα νήπιο 12 μηνών δεν χειρίζεται τα ίδια παιχνίδια και άλλα αντικείμενα όπως ένα παιδί 4 ετών. Η παρακίνηση και η γνωστική ικανότητα ενός νηπίου επηρεάζουν επίσης την ικανότητα χειρισμού αντικειμένων και συνεπώς το επίπεδο στο Μίνι-MACS.

Κατά την αξιολόγηση του επιπέδου ενός νηπίου στο Μίνι-MACS, επιλέγεται το επίπεδο που περιγράφει καλύτερα τις συνήθειες επιδόσεις του στο καθημερινό περιβάλλον. Για την καλύτερη κατανόηση του τι συνήθως κάνει ένα νήπιο και του πώς εκτελεί την εν λόγω δραστηριότητα, είναι απαραίτητο να ερωτηθεί κάποιος που γνωρίζει καλά το νήπιο. Πρέπει να διατυπωθούν ερωτήσεις για το τι αντικείμενα χειρίζεται το νήπιο καθημερινά, πώς και υπό ποιες συνθήκες τα χρησιμοποιεί. Τα επίπεδα του Μίνι-MACS αντιπροσωπεύουν το τι συνήθως κάνει το νήπιο και όχι τις καλύτερες επιδόσεις του, όπως αυτές προκύπτουν από τις συγκεκριμένες συνθήκες εφαρμογής μίας δοκιμασίας.

Το Μίνι-MACS αξιολογεί τη γενική ικανότητα του νηπίου να χειρίζεται καθημερινά αντικείμενα και όχι τη λειτουργία του κάθε χεριού ξεχωριστά. Το Μίνι-MACS δεν έχει σκοπό να εξηγήσει τους υποκείμενους λόγους της ελλειμματικής ικανότητας χειρισμού των αντικειμένων.

Το Μίνι-MACS καλύπτει όλο το φάσμα των λειτουργικών περιορισμών και όλους τους υποτύπους που συναντώνται στην Ε.Π. Στο επίπεδο I περιλαμβάνονται νήπια με ασημαντους περιορισμούς, εάν υπάρχουν, ενώ τα νήπια με σοβαρές αναπηρίες συνήθως κατατάσσονται στο επίπεδο V. Ορισμένοι υποτύποι της Ε.Π. μπορούν να συναντώνται σε όλα τα επίπεδα, όπως η αμφοτερόπλευρη Ε.Π., ενώ η ετερόπλευρη Ε.Π. συναντάται συνήθως στα επίπεδα I-III. Στο Μίνι-MACS δεν περιλαμβάνονται νήπια χωρίς σωματική αναπηρία· εάν περιλαμβάνονταν, θα κατατάσσονταν στο επίπεδο «0». Εντούτοις, δεν υπάρχει ανάλογο επίπεδο!

Δεδομένου ότι το Μίνι-MACS αποτελείται από πέντε μόνο επίπεδα, σε κάθε επίπεδο περιλαμβάνονται νήπια με σχετικά ποικίλη λειτουργική ικανότητα. Ως εκ τούτου, το Μίνι-MACS είναι ένα σύστημα ταξινόμησης, πιθανόντα όχι ευαίσθητο σε μεταβολές, και επομένως δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται για να αξιολογήσει την ανάπτυξη ή τις παρεμβάσεις. Το Μίνι-MACS μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να περιγράψει και να διαφοροποιήσει σε πέντε επίπεδα τις λειτουργικές παραμέτρους σε σχέση με τις επιπτώσεις της πιθανής Ε.Π. στην ικανότητα χειρισμού αντικειμένων των νηπίων.

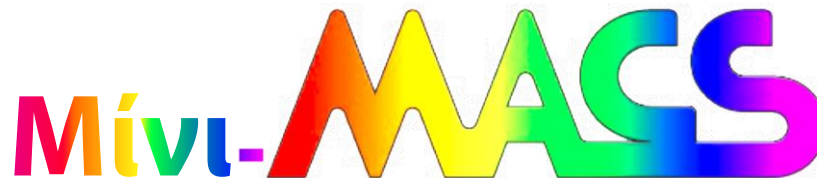
Η πεντάβαθμη κλίμακα του Μίνι-MACS είναι τακτική, που σημαίνει ότι οι διαφορές ανάμεσα στα επίπεδα δεν είναι κατ' ανάγκη ίδιες και ούτε τα νήπια με Ε.Π. κατανέμονται ομοιόμορφα στα πέντε επίπεδα.

Επιστημονικά υπεύθυνοι της ελληνικής μετάφρασης:

Βασίλειος Χ. Σκουτέλης, Φυσικοθεραπευτής, MSc, PhD(c), Ακαδ. Υπότροφος Παν/μίου Δυτικής Αττικής, Τμ. Φυσικοθεραπείας
Ευστρατία Καλαμβόκη, Φυσικοθεραπεύτρια, MSc

©Ann-Christin Eliasson, Lena Kruminde-Sundholm, 2013

Συνεπικοινωνήστε: Ann-Marie Öhrwall, Ulla Wahlström, Åsa Persson-Annersten, E-mail: Ann-Christin.Eliasson@ki.se, www.macs.nu

Μίνι-Σύστημα Ταξινόμησης Ικανότητας Χειρισμού Αντικειμένων για νήπια με εγκεφαλική παράλυση ηλικίας 1 - 4 ετών

Το Σύστημα Ταξινόμησης της Ικανότητας Χειρισμού Αντικειμένων (MACS) περιγράφει τον τρόπο που τα παιδιά, ηλικίας 4–18 ετών, με εγκεφαλική παράλυση χρησιμοποιούν τα χέρια τους όταν χειρίζονται αντικείμενα σε καθημερινές δραστηριότητες. Το Μίνι-MACS αποτελεί μία προσαρμογή του MACS για νήπια ηλικίας 1–4 ετών

- Το Μίνι-MACS ταξινομεί την ικανότητα των νηπίων να χειρίζονται αντικείμενα που είναι κατάλληλα για την ηλικία και την ανάπτυξή τους, καθώς και για την υποστήριξη και υποβοήθηση που χρειάζονται σε τέτοιες καταστάσεις.
- Το Μίνι-MACS περιγράφει το συνήθη τρόπο και όχι τον καλύτερο δυνατό τρόπο που χρησιμοποιούν τα νήπια τα χέρια τους για να χειριστούν αντικείμενα, όπως παιχνίδια, σε διάφορες συνθήκες.
- Το Μίνι-MACS ταξινομεί τη γενική ικανότητα του νηπίου να χειρίζεται αντικείμενα και όχι την ικανότητα του κάθε χεριού ξεχωριστά.
- Για να μάθουμε πώς ένα νήπιο χειρίζεται διάφορα αντικείμενα στην καθημερινή ζωή, είναι απαραίτητο να ερωτηθεί κάποιος που γνωρίζει καλά το νήπιο. Μία τέτοια πληροφορία δεν μπορεί να ληφθεί μέσω ειδικής δοκιμασίας. Πρέπει να διατυπωθούν ερωτήσεις για το τι αντικείμενα χειρίζεται το νήπιο καθημερινά, πώς και υπό ποιες συνθήκες τα χρησιμοποιεί.

Τι πρέπει να γνωρίζετε για να χρησιμοποιήσετε το Μίνι-MACS;

Οι χρήστες του Μίνι-MACS πρέπει να μάθουν τι αντικείμενα συνήθως χρησιμοποιεί το νήπιο και πώς τα χειρίζεται: με ευκολία ή δυσκολία, με μεγάλη ή μικρή ταχύτητα, με ακριβή ή τυχαίο τρόπο; Για παράδειγμα, μπορείτε να ρωτήσετε ή και να παρατηρήσετε τον τρόπο που χρησιμοποιεί το νήπιο τα χέρια του κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού και των γευμάτων, ή κατά τη συμμετοχή του σε συνήθειες δραστηριότητες καθημερινής ζωής.

Θέστε ερωτήσεις σχετικά με την αυτοϊκανότητα του νηπίου και πόση βοήθεια και υποστήριξη χρειάζεται από τον ενήλικα για να χειριστεί καθημερινά αντικείμενα, όπως π.χ. παιχνίδια.

Ακολουθεί περιγραφή των πέντε επιπέδων του Μίνι-MACS για την αυτοϊκανότητα των νηπίων και την ανάγκη τους για υποβοήθηση ή προσαρμογή κατά το χειρισμό αντικειμένων.

- I. Χειρίζεται αντικείμενα εύκολα και με επιτυχία.** Το νήπιο ενδέχεται να έχει μικρό περιορισμό στην εκτέλεση ενεργειών που απαιτούν ακρίβεια και συντονισμό μεταξύ των χεριών, ωστόσο μπορεί ακόμα να τις εκτελέσει. Το νήπιο ίσως χρειασθεί κάπως μεγαλύτερη υποβοήθηση από ενήλικα όταν χειρίζεται αντικείμενα, σε σύγκριση με άλλα συνομήλικα νήπια.
- II. Χειρίζεται τα περισσότερα αντικείμενα, αλλά με κάπως μειωμένη ποιότητα ή και ταχύτητα εκτέλεσης.** Ορισμένες ενέργειες εκτελούνται και επιτυγχάνονται σχετικά δύσκολα και μόνο μετά από εξάσκηση. Το νήπιο ίσως προσπαθήσει μία εναλλακτική προσέγγιση, όπως π.χ. να χρησιμοποιεί μόνο το ένα χέρι. Το νήπιο χρειάζεται υποβοήθηση από ενήλικα για να χειριστεί αντικείμενα πιο συχνά, σε σύγκριση με συνομήλικα νήπια.
- III. Χειρίζεται αντικείμενα με δυσκολία.** Η εκτέλεση είναι αργή, με ελάχιστες παραλλαγές και με μειωμένη ποιότητα. Το νήπιο χειρίζεται ανεξάρτητα τα ευκολομεταχειρίσιμα αντικείμενα για μικρό χρονικό διάστημα. Το νήπιο συχνά χρειάζεται βοήθεια και υποστήριξη από ενήλικα για να χειριστεί αντικείμενα.
- IV. Χειρίζεται μία περιορισμένη γκάμα ευκολομεταχειρίσιμων αντικειμένων σε απλές ενέργειες.** Οι ενέργειες εκτελούνται αργά, με κόπο ή και τυχαία ακρίβεια. Το νήπιο χρειάζεται συνεχή βοήθεια και υποστήριξη από ενήλικα για να χειριστεί αντικείμενα.
- V. Δεν χειρίζεται αντικείμενα και έχει σοβαρά περιορισμένη ικανότητα να εκτελέσει ακόμη και απλές ενέργειες.** Στην καλύτερη περίπτωση, το νήπιο μπορεί να σπρώξει, να αγγίξει, να πιέσει, ή να κρατήσει ορισμένα αντικείμενα, καθώς βρίσκεται σε συνεχή αλληλεπίδραση με έναν ενήλικα.

Διάκριση μεταξύ I και II Επιπέδου

Τα νήπια στο Επίπεδο I ενδέχεται να έχουν ελαφρώς μεγαλύτερη δυσκολία να χειριστούν αντικείμενα που απαιτούν καλές λεπτές κινητικές δεξιότητες, σε σύγκριση με συνομήλικα νήπια χωρίς σωματική αναπηρία.

Τα νήπια στο Επίπεδο II χειρίζονται ουσιαστικά τα ίδια αντικείμενα με τα νήπια στο Επίπεδο I, αλλά ενδέχεται να αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά την εκτέλεση δραστηριοτήτων ή και να χρειάζονται περισσότερο χρόνο για την εκτέλεση αυτών, με συνέπεια να ζητούν συχνά βοήθεια. Οι λειτουργικές διαφορές μεταξύ των χεριών μπορεί να προκαλέσουν λιγότερες αποτελεσματικές επιδόσεις. Τα νήπια στο Επίπεδο II ενδεχομένως να χρειάζονται περισσότερη καθοδήγηση και εξάσκηση για να μάθουν πώς να χειρίζονται αντικείμενα, σε σύγκριση με τα νήπια στο Επίπεδο I.

Διάκριση μεταξύ II και III Επιπέδου

Τα νήπια στο Επίπεδο II μπορούν να χειριστούν τα περισσότερα αντικείμενα, μολοντί ενδέχεται να χρειαστούν περισσότερο χρόνο και μάλιστα με κάπως χαμηλότερη ποιότητα εκτέλεσης και, επίσης, ενδέχεται να χρειαστούν αρκετή καθοδήγηση και εξάσκηση για να μάθουν πώς να χειρίζονται αντικείμενα.

Τα νήπια του Επιπέδου III καταφέρνουν να χρησιμοποιούν ευκολομεταχειρίσιμα αντικείμενα, αλλά συχνά χρειάζονται βοήθεια για να τοποθετήσουν αντικείμενα σε μία εύκολη θέση που βρίσκεται μπροστά τους. Εκτελούν ενέργειες που αποτελούνται από λίγα επιμέρους κινητικά στοιχεία. Η ταχύτητα εκτέλεσης είναι μικρή.

Διάκριση μεταξύ III και IV Επιπέδου

Τα νήπια στο Επίπεδο III καταφέρνουν να χρησιμοποιούν ανεξάρτητα ευκολομεταχειρίσιμα αντικείμενα για μικρό χρονικό διάστημα. Εκτελούν ενέργειες που αποτελούνται από λίγα επιμέρους κινητικά στοιχεία και για να εκτελεστούν απαιτείται πολύς χρόνος.

Στην καλύτερη περίπτωση, τα νήπια στο Επίπεδο IV μπορούν να εκτελέσουν απλές ενέργειες, όπως σύλληψη και άφηση ευκολομεταχειρίσιμων αντικειμένων, τα οποία τοποθετούνται σε προσαρμοσμένη θέση. Χρειάζονται συνεχή βοήθεια.

Διάκριση μεταξύ IV και V Επιπέδου

Τα νήπια στο Επίπεδο IV εκτελούν εξατομικευμένες ενέργειες, με πολύ περιορισμένη επιλογή αντικειμένων, ενώ χρειάζονται συνεχή βοήθεια.

Στην καλύτερη περίπτωση, τα νήπια στο Επίπεδο V εκτελούν απλές κινήσεις σε ειδικές συνθήκες. Για παράδειγμα, μπορούν να πιέσουν ένα απλό κουμπί ή να κρατήσουν ένα και μόνο, απλό αντικείμενο.